

LAKIALOITE 104/2000 vp

Laki vuodelta 2001 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista ja työnantajan kansaneläkemaksusta

Eduskunnalle

Tämä lakialoite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle HE 132/2000 vp.

Verotusta tulee tarkastella paitsi suhdannepoliittikan myös rakenteiden uudistamisen näkökulmasta. Pienipalkkaisen työn korkea verorasitus on työllistämisen ja työllistymisen este. Suomen talouskehityksen yksi uhkatekijä on pitkäaikais-työttömyys eli ikääntyneiden ja vähemmän koulutettujen työttömyyden jääminen korkealle tasolle.

Veroratkaisuilla tulee luoda tilaa tasapainoiselle kasvulle ja työllisyyden paranemiselle. Tämä onnistuu parhaiten kohdentamalla nyt tehtävät veroratkaisut täsmällisesti pienipalkkaisen työn verorasituksen keventämiseen. Tehokasta on käyttää sekä tuloveron keventämistä että työnantajamaksujen alentamista.

Työnantajan kansaneläkemaksua on alennettava

Työnantajan kansaneläkemaksu on eräs tärkeimmistä työvaltaisista yrityksiä Suomessa rasittavista välillisistä kustannuksista. Tarmo Pukkilan johtama sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä on todennut (STM:n työryhmämuistioita 1999:11), että tarkoituksenmukaisin tapa keventää työnantajamaksuja tällä hetkellä on työnantajan kansaneläkemaksun alentaminen nykyisen porrastuksen puitteissa.

Kansaneläkemaksun alennuksen kohdistaminen lakialoitteessa esitetyllä tavalla alimpaan

poistoporrastusluokkaan merkitsee sitä, että alennus painottuu erityisesti työvoimavaltaiseen palvelutuotantoon ja pienituloisimpaan työvoimaan.

Lakialoitteessa ehdotetaan työnantajan kansaneläkemaksun alimman poistoporrastusluokan alentamista nykyisestä 2,0 prosentista 1,2 prosenttiin. Vasta tällöin em. Pukkilan työryhmän esitys maksun puolittamisesta olisi toteutettu.

Samoin ehdotetaan, että kuntatyönantajan kansaneläkemaksua alennetaan nykyisestä 3,15 prosentista 2,8 prosenttiin. Tällä sekä työttömyysvakuutusmaksun alenemisesta johtuvalla verotulojen kasvulla kunnille voitaisiin kompensoida kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen korottamisesta aiheutuneita verotulojen menetyksiä. Hallitus ei ole tehnyt vastoin hallitusohjelman lupauksia mitään veromenetysten kompensoimiseksi kunnille.

Eläkeläisten sairausvakuutusmaksu poistettava vaalikauden aikana

Lakialoitteessa ehdotetaan myös eläkkeensaajien ylimääräisen sairausvakuutusmaksun alentamista nykyisestä tasosta 0,8 pennillä äyriältä ensi vuonna. Hallitus on esittämässä tähän maksuun ensi vuodelle ainoastaan 0,3 pennin alennusta. Tavoitteena on pienentää eläkkeensaajien ja muiden sairausvakuutusmaksun eroa ja poistaa eläkeläisten ylimääräinen sairausvakuutus-

maksu kokonaan vaalikauden aikana. Maksun alentamisesta vallitsi ennen viime eduskunta-vaaleja laaja yhteisymmärrys.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vuodelta 2001 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista ja työnantajan kansaneläkemaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 § (Kuten HE)

2 §

Sairausvakuutusmaksun korotus

Jos vakuutettu saa vuoden 2001 aikana eläketuloa, häneltä peritään sen estämättä, mitä sairausvakuutuslaissa (364/1963) säädetään, sairausvakuutusmaksua 0,9 penniä hänelle vuodelta 2001 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyriältä. Tämä sairausvakuutusmaksun korotus on kuitenkin enintään 1,60 prosenttia veronalaisesta eläketulosta.

3 § (Kuten HE)

4 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

Sen estämättä, mitä kansaneläkelaislaissa (347/1956) säädetään työnantajan kansaneläkemaksun määrästä ja perusteesta, työntekijän vuoden 2001 aikana suoritettua ennakonpidätyksen alaisen palkan ja tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua ulkomaantyötulosta rahana maksetun osan yhteismäärästä peritään työnantajan kansaneläkemaksua. Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei kuitenkaan lueta työnantajan maksamia työstä johtuvien kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain

tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita. Maksun suuruus on:

1) yksityiseltä työnantajalta ja valtion liikelaitoksista annetussa laissa tarkoitettua valtion liikelaitokselta;

a) 1,20 prosenttia;

b) 4,00 prosenttia, jos liiketoimintaa harjoittavan työnantajan, joka on velvollinen suorittamaan valtiolle tuloveroa, tai tuloverolain 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua liiketoimintaa harjoittavan elinkeinoyhtymän vuodelta 1997 toimitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoitettujen kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien säännönmukaisten poistojen määrä on yli 300 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia samana verovuonna maksetuista palkoista; tai

c) 4,90 prosenttia, jos mainittujen poistojen määrä on yli 300 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia sanottuna aikana maksetuista palkoista;

2) kunnalta, kuntayhtymältä ja kunnalliselta liikelaitokselta 2,8 prosenttia sekä evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta 3,15 prosenttia;

3) valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin valtion liikelaitoksista annetussa laissa tarkoitettua liikelaitokselta sekä Ahvenanmaan maakunnalta 3,95 prosenttia.

Jos työnantajan tilikausi ei ole päättynyt vuonna 1999, yksityisen työnantajan kansaneläkemaksun suuruutta määrättäessä käytetään

vuoden 1998 verotusta varten annettuja tietoja
sekä vastaavana aikana maksettuja palkkoja.

5 §
(Kuten HE)

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2000

Maria Kaisa Aula /kesk
Mirja Ryynänen /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Hannu Aho /kesk
Matti Väistö /kesk
Mauri Salo /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Juha Korkea-aho /kesk
Niilo Keränen /kesk
Mika Lintilä /kesk

Pekka Nousiainen /kesk
Pauli Saapunki /kesk
Seppo Lahtela /kesk
Eero Lämsä /kesk
Jorma Huuhtanen /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
Olavi Ala-Nissilä /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk
Paula Lehtomäki /kesk

